

МЕДИЦИНСКИ СТАНДАРТ „ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ”

СЪДЪРЖАНИЕ НА СТАНДАРТА

ПОКАЗАТЕЛ НА СТАНДАРТА

1. ХАРАКТЕРИСТИКА НА СПЕЦИАЛНОСТТА (ВЪВЕДЕНИЕ)

1.1. ОСНОВНИ ЦЕЛИ, ЗАДАЧИ И ДЕФИНИЦИЯ НА СПЕЦИАЛНОСТТА

1.2. ХОРИЗОНТАЛЕН РАЗРЕЗ НА СПЕЦИАЛНОСТТА – ОБЛАСТИ НА КЛИНИЧНА ДЕЙНОСТ И ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПРОФИЛАКТИЧЕН И ДИАГНОСТИЧНО-ЛЕЧЕБЕН ПРОЦЕС

1.3. ВЕРТИКАЛЕН РАЗРЕЗ НА СПЕЦИАЛНОСТТА ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ

1.3.1. ИЗИСКВАНИЯ ЗА КОМПЕТЕНТНОСТ ПРИ ПРАКТИКУВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТТА В ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ ЗА ИЗВЪН БОЛНИЧНА И БОЛНИЧНА ПОМОЩ

1.3.2. ДОПЪЛНИТЕЛНА МЕДИЦИНСКА КВАЛИФИКАЦИЯ

2. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ЛЕЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ ЗА УПРАЖНЯВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТТА

2.1. ОРГАНИЗАЦИОННИ СТРУКТУРИ ПО СПЕЦИАЛНОСТТА

2.1.1. БАЗА, ХИГИЕННИ И ИНСТАЛАЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ, ОБОРУДВАНЕ

2.1.2. ПЕРСОНАЛ И КВАЛИФИКАЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ

2.1.3. ДИАГНОСТИЧНИ ВЪЗМОЖНОСТИ

2.1.3.1. ОБРАЗНА ДИАГНОСТИКА НА ДИХАТЕЛНА, МУСКУЛНО-СКЕЛЕТНА, НЕРВНА СИСТЕМА, УНГ, ДРУГИ ВЪТРЕШНИ ОРГАНИ

2.1.3.2. ФУНКЦИОНАЛНИ БЕЛОДРОБНИ, АЛЕРГОЛОГИЧНИ, УНГ, НЕРВНИ И ТОКСИКОЛОГИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

2.2. ЛЕЧЕБНА И ПРОФИЛАКТИЧНА ДЕЙНОСТ ПО ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ

2.2.1. БАЗА, ХИГИЕННИ И ИНСТАЛАЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ, ОБОРУДВАНЕ НА ОБСЛУЖВАЩИТЕ СТРУКТУРИ

2.2.2. ПЕРСОНАЛ И КВАЛИФИКАЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ

2.3. ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРАВИЛНИКА ЗА УСТРОЙСТВОТО, ДЕЙНОСТТА И ВЪТРЕШНИЯ РЕД НА СТРУКТУРНА ЕДИНИЦА ПО ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ

2.4. СТАНДАРТИ ЗА СПЕЦИФИЧНИ ДЕЙНОСТИ ПРИ ДИАГНОСТИКА НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ БОЛЕСТИ

2.4.1. ФУНКЦИОНАЛНА ДИАГНОСТИКА НА ДИХАТЕЛНА, НЕРВНА, МУСКУЛНО-СКЕЛЕТНА СИСТЕМА, ДРУГИ ВЪТРЕШНИ ОРГАНИ, УНГ, ОЧИ, ДРУГИ АНАЛИЗАТОРИ И ТОКСИКОЛОГИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

2.5. ДИСПАНСЕРНА ДЕЙНОСТ

2.6. ПРОФИЛАКТИЧНА ДЕЙНОСТ

4. КРИТЕРИИ ЗА КАЧЕСТВО НА ИЗВЪРШВАНАТА ДЕЙНОСТ

5. СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ ЗАЩИТА ПРАВТА НА ПАЦИЕНТА И НА СПЕЦИАЛИСТИТЕ

РАБОТНА ГРУПА: ПРЕДСЕДАТЕЛ: ПРОФ. Д-Р Е. ПЕТРОВА, ДМН – ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАУЧНОТО МЕДИЦИНСКИ ДРУЖЕСТВО ПО ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ ; ЧЛЕНОВЕ: ДОЦ. Д-Р В. КОСТОВА, ДМ – НАЦИОНАЛЕН КОНСУЛТАНТ ПО ПБ, ДОЦ. Д-Р ЗЛ. СТОЙНЕВА, ДМ, Н.С. Д- Д. МЕДЖИДИЕВА

ХАРАКТЕРИСТИКА НА СПЕЦИАЛНОСТТА (ВЪВЕДЕНИЕ)

ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ БОЛЕСТИ (ПБ) СА ИЗЦЯЛО СОЦИАЛНО ЗНАЧИМИ И ПРЕДСТАВЛЯВАТ ВАЖЕН ДЯЛ ОТ ОБЩЕСТВЕНОТО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ.

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

СЪГЛАСНО НАШЕТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО „ПБ Е ЗАБОЛЯВАНЕ, ПРЕДИЗВИКАНО ИЗЦЯЛО ИЛИ ПРЕДИМНО ОТ ВРЕДНИТЕ ФАКТОРИ ОТ РАБОТНАТА СРЕДА ИЛИ НА ТРУДОВИЯ ПРОЦЕС ВЪРХУ ОРГАНИЗА И Е ВКЛЮЧЕНО В СПИСЪКА НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ БОЛЕСТИ”. ПБ СА ПРОДУКТ НА ЧОВЕШКИЯ ТРУД, СА И ЩЕ БЪДАТ ПРЕДМЕТ НА ДЕЙНОСТ НА МЕДИЦИНАТА, ДОКАТО СЪЩЕСТВУВА ЧОВЕШКОТО ОБЩЕСТВО. В ЗАВИСИМОСТ ОТ ПРОИЗВОДСТВОТА, НИВАТА НА СТАРИТЕ И ВЪВЕЖДАНЕТО НА НОВИ ТЕХНОЛОГИЧНИ ПРОЦЕСИ И ЕФЕКТИВНОСТТА НА ПРОФИЛАКТИКАТА ПБ ТЪРПЯТ ДИНАМИЧНИ ПРОМЕНИ. НАПОСЛЕДЪК СЕ ОТЧИТАТ НОВИ ПРОФЕСИОНАЛНИ УВРЕЖДАНЯ И ПБ (ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА КОМПЮТРИ, ИЗКУСТВЕНИ МИНЕРАЛНИ ВЛАКНА, СТРЕС И ДР.). ПРОМЕНЕТЕ В ПРОИЗВОДСТВОТА И ТЕХНОЛОГИИТЕ ОБУСЛАВЯТ НЕОБХОДИМОСТТА ОТ ПЕРИОДИЧНО ОБНОВЯВАНЕ НА СПИСЪКА ПО ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ В ДАДЕНА ДЪРЖАВА, ВКЛ. И В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ.

КЛАСИФИКАЦИИ НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ БОЛЕСТИ

- ПО НАЧИН НА ПРОТИЧАНЕ И СПЕЦИФИКА НА БОЛЕСТНИЯ ПРОЦЕС, ПБ СЕ ПОДРАЗДЕЛЯТ НА: 1. СПЕЦИФИЧНИ ПБ, 2. НЕСПЕЦИФИЧНИ ПБ И 3. ПАРАПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ.
- СЪОБРАЗНО ЕТИОЛОГИЧНАТА КЛАСИФИКАЦИЯ (НА ЧИЙТО ПРИНЦИП Е ИЗГРАДЕН НОВИЯ БЪЛГАРСКИ СПИСЪК НА ПБ), ТЕ СЕ ДЕЛЯТ НА: 1. ПБ ОТ ХИМИЧНИ ФАКТОРИ; 2. ПБ ОТ БИОМЕХАНИЧНИ И ФИЗИЧЕСКИ ФАКТОРИ; 3. ПБ ОТ БИОЛОГИЧНИ АГЕНТИ; 4. ПБ ОТ НЕОРГАНИЧНИ ПРАХОВЕ И 5. ПБ ОТ ПРОМИШЛЕНИ ПРОДУКТИ, НЕКЛАСИРАНИ ДРУГАДЕ.

ПБ ВОДЯТ ДО СПЕЦИФИЧНИ ЮРИДИЧЕСКИ ПОСЛЕДИЦИ:

1. ПРАВО НА ЕДНОКРАТНА КОМПЕНСАЦИЯ ЗА ПБ
2. ПРАВО НА ПО-ВИСОКА ИНВАЛИДНА ПЕНСИЯ ЗА ПБ
3. ПО-ВИСОКО ЗАПЛАЩАНЕ ЗА ВРЕМЕННА НЕРАБОТОСПОСОБНОСТ ПО ПБ
4. ПРАВО НА КОМПЕНСАЦИИ ЗА МАТЕРИАЛНИ ЩЕТИ (ХРАНА, ЛЕКАРСТВА, СПЕЦИАЛНИ ДИЕТИ И ДР.).

- ВСЯКА СТРАНА ИЗРАБОТВА СВОЙ СПИСЪК НА ПБ СЪОБРАЗНО ВЪЗПРИЕТИТЕ КРИТЕРИИ. АКТУАЛНИЯ ЗА БЪЛГАРИЯ СПИСЪК НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ БОЛЕСТИ Е ПУБЛИКУВАН С ПОСТАНОВЛЕНИЕ №175/16.07.2008Г., ДВ, БР. 66/25.07.2008Г.
- ВСЯКА СТРАНА ИМА СВОИ НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ПРОЦЕДУРИТЕ ЗА РЕДА ЗА СЪОБЩАВАНЕ, РЕГИСТРИРАНЕ, ПОТВЪРЖДАВАНЕ, ПРИЕМАНЕ, ОБЖАЛВАНЕ И ОТЧИТАНЕ НА ПБ. У НАС ТЕЗИ ПРОЦЕДУРИ СЕ УРЕЖДАТ С НАРЕДБА, ПУБЛИКУВАНА ЧРЕЗ ПОСТАНОВЛЕНИЕ №168/11.07.2008Г. В ДВ БР. 65/ 22.07.2008Г.

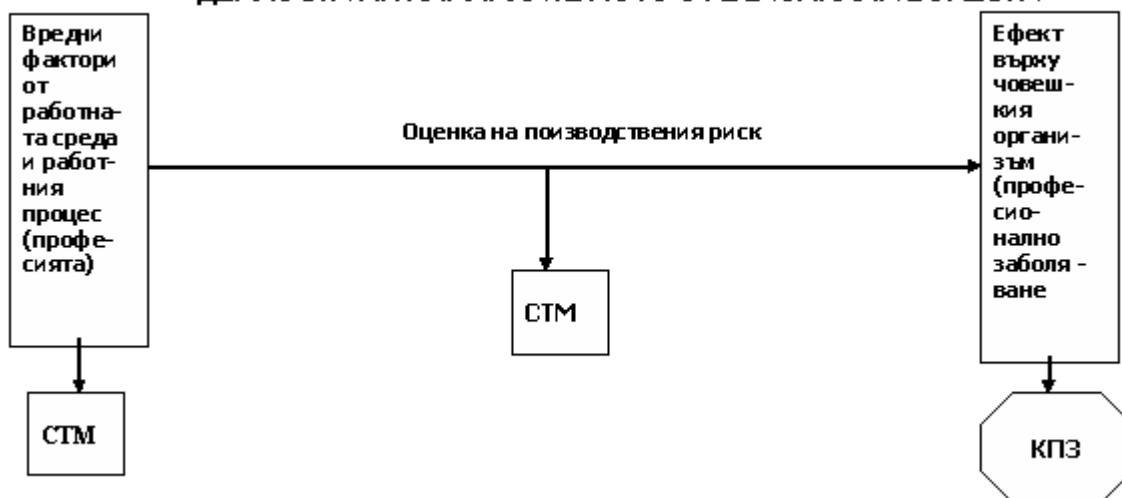
СТРАТЕГИЯ, ОСНОВНИ ЦЕЛИ, ЗАДАЧИ И ДЕФИНИЦИЯ НА СПЕЦИАЛНОСТТА „ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ“ (ПБ)

СТРАТЕГИЯТА В ОБЛАСТТА НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ БОЛЕСТИ У НАС СЕ СЪСТОИ В ПОДСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВЕНО ЗДРАВНО ОБСЛУЖВАНЕ НА ГРАЖДАНИ, ЗАСТРАШЕНИ И БОЛНИ ОТ ПРОФЕСИОНАЛНИ УВРЕЖДАНЯ И БОЛЕСТИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ ПРАВИЛАТА НА СЪВРЕМЕННАТА МЕДИЦИНА И ДОБРАТА МЕДИЦИНСКА ПРАКТИКА В ТАЗИ ОБЛАСТ И ПРИ ИЗПОЛЗВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ОПИТ. ПРОДЪЛЖАВАЩАТА КВАЛИФИКАЦИЯ НА ЛЕКАРИТЕ И СТРЕМЕЖА КЪМ НЕПРЕКЪСНАТО ОБУЧЕНИЕ (ЧРЕЗ СПЕЦИАЛИЗАЦИИ, УЧАСТИЯ В КВАЛИФИКАЦИОННИ КУРСОВЕ, В КОНГРЕСИ И КОНФЕРЕНЦИИ В БЪЛГАРИЯ И ЧУЖБИНА) Е ВАЖНА ГЛЕДНА ТОЧКА.

ЦЕЛИ

ОСНОВНА ЦЕЛ НА МНОГОПРОФИЛНАТА КЛИНИЧНА ДИСЦИПЛИНА „ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ“ Е ДИАГНОСТИКАТА (ОТЧИТАНЕ НА ЕФЕКТА ВЪРХУ ЧОВЕШКИЯ ОРГАНИЗЪМ ОТ ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА РАЗНОРОДНИ ВРЕДНИ ПРОФЕСИОНАЛНИ ФАКТОРИ, ИЛЮСТРИРАНА С ФИГУРА 1.

ФИГ.1. СХЕМА ЗА ВЪЗНИКВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНО ЗАБОЛЯВАНЕ. ПЕРИМЕТРИ НА ДЕЙНОСТИ НА КЛИНИКИТЕ ПО ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ

ПОДЦЕЛИ

- ДИНАМИЧНО ПРОСЛЕДЯВАНЕ СЪСТОЯНИЕТО НА БОЛНИ СЪС СЪЩЕСТВУВАЩИ ХРОНИЧНИ ПБ С ВЪЗМОЖНА ДИНАМИКА В ПОСОКА ПРОГРЕСИЯ ИЛИ РЕГРЕСИЯ И ДИСПАНСЕРИЗАЦИЯ.
- ЛЕЧЕНИЕ НА БОЛНИТЕ С ПБ С РАЗЛИЧНА ОРГАНА ЛОКАЛИЗАЦИЯ (АЛЕРГИЧНИ, НЕРВНИ, УНГ, ОТОНЕВРОЛОГИЧНИ ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ, ХРОНИЧНИ ПРОФЕСИОНАЛНИ ИНТОКСИКАЦИИ, ОЧНИ И ДРУГИ), ПРИЧИНЕНИ ОТ РАЗНОРОДНИ ПРОФЕСИОНАЛНИ ФАКТОРИ, ОСЪЩЕСТВЯВАНИ ОТ СПЕЦИАЛИСТИ ПО ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ.
- РАННА ДИАГНОЗА НА ПБ ЧРЕЗ МАСОВИ СКРИНИНГИ И НАБЛЮДЕНИЕ НА ГОЛЕМИ

ГРУПИ РАБОТЕЩИ, ПОДЛОЖЕНИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА МНОГОБРОЙНИ ПРОФЕСИОНАЛНИ РИСКОВИ ФАКТОРИ, ОСЪЩЕСТВЯВАНА ОТ СПЕЦИАЛИСТИ ПО ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ

- **КОНСУЛТАТИВНА И ЕКСПЕРТНА ДЕЙНОСТ ПО ПБ, ИЗВЪРШВАНА ПО ПБ В ТЕЛК (НЕЛК), УРЕДЕНА ЧРЕЗ СЪОТВЕТНА НАРЕДБА ЗА ЕКСПЕРТИЗАТА.**

- **НАУЧНА ДЕЙНОСТ ПО ПБ**

- **ОБУЧЕНИЕ ПО ПБ НА СТУДЕНТИ МЕДИЦИ, ОСЪЩЕСТВЯВАНА ОТ ХАБИЛИТИРАНИ И НЕХАБИЛИТИРАНИ ПРЕПОДАВАТЕЛИ ПО НАУЧНАТА СПЕЦИАЛНОСТ „ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ”, РЕАЛИЗИРАНО В КАТЕДРИ И КЛИНИКИ (ОТДЕЛЕНИЯ, СЕКТОРИ) ПО ПБ НА БАЗА УНИВЕРСИТЕТСКИ БОЛНИЦИ**

- **ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА СДО ПО СПЕЦИАЛНОСТТА „ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ” И ПРОВЕЖДАНЕ НА МОДУЛНО ОБУЧЕНИЕ ПО СПЕЦИАЛНОСТТА „ТРУДОВА МЕДИЦИНА” В КАТЕДРАТА ПО ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ В МФ, МУ, СОФИЯ НА БАЗА КЛИНИКА ПО ПРОФЕСИОНАЛНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ ПРИ УНИВЕРСИТЕТСКА МБАЛ „СВЕТИ ИВАН РИЛСКИ”, СОФИЯ, РАЗПОЛАГАЩА С ВОДЕЩИ ВИСОКОКВАЛИФИЦИРАНИ ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ КАДРИ (ПРОФЕСОРИ, ДОЦЕНТИ, АСИСТЕНТИ) И СПЕЦИАЛИСТИ ПО ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ**
ХОРИЗОНТАЛЕН РАЗРЕЗ НА СПЕЦИАЛНОСТТА ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ – ОБЛАСТИ НА КЛИНИЧНА ДЕЙНОСТ И ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ ПРОФИЛАКТИЧЕН И ДИАГНОСТИЧНО-ЛЕЧЕБЕН ПРОЦЕС

ОБЛАСТИ И ДЕЙНОСТИ

- **КАЧЕСТВЕНА И ЕКЗАКТНАТА БОЛНИЧНА ДИАГНОСТИКА НА ПБ, ОСЪЩЕСТВЯВАНА В ПЕТ УНИВЕРСИТЕТСКИ СТРУКТУРИ ПО ПБ С ВОДЕЩА МНОГОПРОФИЛНАТА КЛИНИКА ПО ПРОФЕСИОНАЛНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ, БАЗИРАНА В УМБАЛ „СВ. ИВАН РИЛСКИ”, СОФИЯ. ДИАГНОСТИКАТА НА ПБ Е ФИНАНСОВО ПОКРИТА ОТ ФУТ, МТСП, СЪОБРАЗНО ЧЛ.3 (1), Т.1, 2, 3 ОТ НАРЕДБА №8/26.11.2007Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА ДИАГНОСТИКАТА НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ БОЛЕСТИ ОТ ФОНД „УСЛОВИЯ НА ТРУД”.**

- **ЛЕЧЕНИЕТО НА МНОГОПРОФИЛНИТЕ ХРОНИЧНИ ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ КЪМ МОМЕНТА Е ЧАСТИЧНО ПОКРИТО ЧРЕЗ ТРИ СЪЩЕСТВУВАЩИ КП ОТ НЗОК, ДАВАЩИ ЕДИНСТВЕНО ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ЛЕЧЕНИЕ НА ЕКЗАЦЕБРАЦИИТЕ НА УСЛОЖНЕНИЯТА НА ЕДИНИЧНИ ХРОНИЧНИ ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ. ТОВА ВОДИ ДО ЕПИДЕМИОЛОГИЧНА ДЕЗИНФОРМАЦИЯ ПО ОТНОШЕНИЕ ЗАБОЛЯЕМОСТТА И БОЛЕСТНОСТТА ОТ ПБ.**

- **РАННАТА ДИАГНОСТИКА НА ПБ, ОСЪЩЕСТВЯВАНА ОТ СПЕЦИАЛИСТИ ПО ПБ, СЕ ПОСТИГА ЧРЕЗ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИ ПРОЕКТИ, БАЗИРАНИ НА МАСОВИ СКРИНИНГИ (ПРЕГЛЕДИ В ПРЕДПРИЯТИЯТА) НА ГОЛЕМИ ГРУПИ РИСКОВИ КОНТИНГЕНТИ РАБОТЕЩИ, ФИНАНСОВО ПОКРИВАНА ОТ ФУТ, МТСП СЪОБРАЗНО ЧЛ.3 (1), Т. 4 НА НАРЕДБА №8/26.11.2007Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ФИНАНСИРАНЕ РАННАТА ДИАГНОСТИКА НА ПБ.**

- **КРАЙНАТА ЦЕЛ НА „РАННАТА ДИАГНОСТИКА” НА ПБ Е ДА МОТИВИРА КОНКРЕТНИ ДЕЙСТВИЯ НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ ЗА РЕАЛНО ПОДОБРЯВАНЕ УСЛОВИЯТА НА ТРУД НА РАБОТЕЩИТЕ.**

- СЛЕД СКРИНИНГИ СЛЕДВА ЗАДЕЛЯНЕ НА ЛИЦА, ПОДЛОЖЕНИ НА РИСК НА РАБОТНОТО МЯСТО, ПОКАЗАЛИ ПОЗИТИВНИ РЕЗУЛТАТИ ПРИ СКРИНИНГИТЕ, ПРИ КОИТО ПОСЛЕДВАТ ИЗЧЕРПАТЕЛНИ КЛИНИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ В БОЛНИЧНА ОБСТАНОВКА С ОГЛЕД КОРЕКТНА ДИАГНОСТИКА НА ПБ, ИЗВЪРШВАНА ОТ СПЕЦИАЛИСТИ ПО ПБ.
- НОВООТКРИТИТЕ ЛИЦА С ПБ СЕ НАСОЧВАТ ЗА ЕКСПЕРТИЗА В ТЕЛК, ОСЪЩЕСТВЯВАНА ОТ СПЕЦИАЛИСТИ ПО ПБ
- СПЕЦИАЛИСТИТЕ ПО ПБ ИЗВЪРШВАТ КОНСУЛТАТИВНА ДИАГНОСТИЧНО-ЕКСПЕРТНА ОЦЕНКА
  - ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ВЪТРЕБОЛНИЧНА КОНСУЛТАТИВНА ДЕЙНОСТ ПО ПБ ОТ СПЕЦИАЛИСТИ ПО ПБ
- ОКАЗВАНЕ НА СПЕЦИАЛИЗИРАНА КОНСУЛТАТИВНА МЕЖДУБОЛНИЧНА ПОМОЩ ЗА ДРУГИ ЗДРАВНИ ЗАВЕДЕНИЯ
- ХАБИЛИТИРАНИТЕ И НЕХАБИЛИТИРАНИТЕ ПРЕПОДАВАТЕЛИ ПО ПБ ОСЪЩЕСТВЯВАТ УЧЕБНА ДЕЙНОСТ ЗА СТУДЕНТИ И СДО НА ЛЕКАРИ ПО СПЕЦИАЛНОСТТА ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ И ТРУДОВА МЕДИЦИНА
- НАУЧНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКИТЕ КАДРИ ПО ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ ОСЪЩЕСТВЯВАТ НАУЧНА ДЕЙНОСТ (ЧРЕЗ ФИНАНСИРАНИ ПРОЕКТИ ПО ЛИНИЯ НА ФУТ – МТСП, МУ, МФ, МОН И ДР.)
- СПЕЦИАЛИСТИТЕ ПО ПБ ОСЪЩЕСТВЯВАТ ДИСПАНСЕРИЗАЦИЯ И НАБЛЮДЕНИЕ НА ХРОНИЧНИ ПБ С ОЧАКВАНА ДИНАМИКА, КАТО СЕ ОТЧИТА ПРОГРЕСИЯ ИЛИ РЕГРЕСИЯ НА БОЛЕСТТА
- КОНСЕРВАТИВНОТО ЛЕЧЕНИЕ НА МНОГОФАКТОРНИТЕ И МНОГООРГАНИ ХРОНИЧНИ ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ СЕ ИЗВЪРШВА В УНИВЕРСИТЕТСКИТЕ КЛИНИКИ (ОТДЕЛЕНИЯ, СЕКТОРИ) ПО ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ ПО ОБЩОУСТАНОВЕНИ ЗА ТОВА ПРИНЦИПИ
- ХИРУРГИЧНО И СПЕЦИАЛИЗИРАНО ОНКОЛОГИЧНО ЛЕЧЕНИЕ СЕ ОСЪЩЕСТВЯВА ОТ СЪОТВЕТНИ СПЕЦИАЛИЗИРАНИ СТРУКТУРИ ПО УСТАНОВЕНИЯ ЗА ТЕЗИ БОЛЕСТИ РЕД И С ОПРЕДЕЛЕНИ МЕТОДИ
- ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ В СПЕЦИАЛИЗИРАНИТЕ СТРУКТУРИ ПО ПБ СЕ ИЗВЪРШВАТ ОТ ОБУЧЕНИ ЗА ТОВА СПЕЦИАЛИСТИ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ
- РЕХАБИЛИТАЦИЯТА НА ПАЦИЕНТИ С ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ СЕ ИЗВЪРШВА В СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ЗА ТАЗИ ЦЕЛ СТРУКТУРИ
- ПАЛИАТИВНИ ГРИЖИ ПРИ БОЛНИ С ТЕРМИНАЛНИ СТАДИИ НА ХРОНИЧНИ ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ СЕ ОСЪЩЕСТВЯВАТ В ОПРЕДЕЛЕНИТЕ ЗА ТЕЗИ ЦЕЛИ ЗДРАВНИ СТРУКТУРИ.

ВЕРТИКАЛЕН РАЗРЕЗ НА СПЕЦИАЛНОСТТА ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ – ИЗИСКВАНИЯ ЗА КОМПЕТЕНТНОСТ ПРИ ПРАКТИКУВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТТА В ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ ЗА ИЗВЪНБОЛНИЧНА И БОЛНИЧНА ПОМОЩ

КОМПЕТЕНТНОСТ И ДОПЪЛНИТЕЛНА МЕДИЦИНСКА КВАЛИФИКАЦИЯ НА ЛЕКАРИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ ПО ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ

1. ОСНОВНОТО ИЗИСКВАНЕ ЗА КОМПЕТЕНТНОСТ НА ЛЕКАРИТЕ Е ПРИТЕЖАВАНЕТО НА ОСНОВНАТА СПЕЦИАЛНОСТ „ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ”
2. НАЙ-ВИСША ФОРМА ДОПЪЛНИТЕЛНА МЕДИЦИНСКА КВАЛИФИКАЦИЯ (ДМК) Е ПРИДОБИВАНЕ НА ДРУГА МЕДИЦИНСКА СПЕЦИАЛНОСТ СПОРЕД УТВЪРДЕНИЯ ОТ МЗ РЕГЛАМЕНТ. ПОСТИГНАТА ПО ТОЗИ НАЧИН, ДОПЪЛНИТЕЛНАТА КВАЛИФИКАЦИЯ Е ОСНОВАНИЕ ЗА УЧАСТИЕ В ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНИ ДЕЙНОСТИ.
3. ОСВЕН ЧРЕЗ ПРИДОБИВАНЕ НА ДРУГА МЕДИЦИНСКА СПЕЦИАЛНОСТ, ДОПЪЛНИТЕЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ МОЖЕ ДА СЕ ПОСТИГНЕ И ЧРЕЗ:
  - ТРУДОВ СТАЖ ПОНЕ 5 ГОДИНИ В СПЕЦИАЛИЗИРАНО В СЪОТВЕТНАТА ОБЛАСТ ЛЕЧЕБНО ЗАВЕДЕНИЕ ИЛИ ЗВЕНО
  - СЕРТИФИЦИРАНО ЗАВЪРШВАНЕ НА ГРУПОВА ИЛИ ИНДИВИДУАЛНА ФОРМА НА СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ
  - ПОСТИГНАТА ПО ЕДИН ОТ ИЗБРОЕНИТЕ НАЧИНИ, ДОПЪЛНИТЕЛНАТА КВАЛИФИКАЦИЯ Е ОСНОВАНИЕ ЗА УПРАЖНЯВАНЕ НА ДЕЙНОСТИ С ПОВИШЕНА СЛОЖНОСТ, ИЛИ УПРАЖНЯВАНЕ НА ДЕЙНОСТ В ОБОСОБЕН КЛОН НА СПЕЦИАЛНОСТТА “ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ” ИЛИ ДРУГА ПРИТЕЖАВАНА СПЕЦИАЛНОСТ.
4. ПРАВО НА УЧАСТИЕ В ГРУПОВИ И ИНДИВИДУАЛНИ ФОРМИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ДМК, КОЯТО НЕ Е ДРУГА МЕДИЦИНСКА СПЕЦИАЛНОСТ, ИМАТ ЛЕКАРИ, КОИТО ВЕЧЕ СА С ПРИДОБИТА СПЕЦИАЛНОСТ “ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ”.
5. КВАЛИФИКАЦИОННИТЕ (ГРУПОВИ И ИНДИВИДУАЛНИ) ФОРМИ НА ДМК, ЧИЕТО УСПЕШНО

ЗАВЪРШВАНЕ Е ЦЕНЗ ЗА ДЕЙНОСТ В ОБОСОБЕН КЛОН НА СПЕЦИАЛНОСТТА “ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ” И СА С РАЗЛИЧНА ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ.

ИНСТИТУЦИИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ДМК В БЪЛГАРИЯ СА:

1. СПЕЦИАЛИЗИРАНИ УНИВЕРСИТЕТСКИ БОЛНИЦИ И/ИЛИ КЛИНИКИ ПО ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ КЪМ ВИСШИТЕ МЕДИЦИНСКИ УЧИЛИЩА СЪС СЪОТВЕТНА КАТЕДРА (ЦЕНТЪР) ПО ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ КЪМ ВИСШИ МЕДИЦИНСКИ УЧИЛИЩА КЪМ СЕРТИФИЦИРАНИ ОТ МЗ ИЛИ ОТ МУ СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ЗВЕНА (СЕКЦИИ, ЛАБОРАТОРИИ И ДР.) ЗА СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ
  - а. В СЕРТИФИКАТА ЗА ЗАВЪРШЕНА КВАЛИФИКАЦИОННА ФОРМА ИЗРИЧНО СЕ ПОСОЧВА КОЕ ОТ ГОРЕПОСОЧЕНИТЕ УСЛОВИЯ Е ИЗПЪЛНЕНО ВЪВ ВСЕКИ КОНКРЕТЕН СЛУЧАЙ.
  - в. УЧЕБНИТЕ ПРОГРАМИ НА КВАЛИФИКАЦИОННИ ФОРМИ ОТ ТАЗИ КАТЕГОРИЯ СЕ УТВЪРЖДАВАТ ОТ МЗ ПО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НА РЪКОВОДИТЕЛЯ ОТ НАЦИОНАЛНИЯ КОНСУЛТАНТ ПО ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ И РЪКОВОДИТЕЛЯ КАТЕДРА ПО ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ, МФ, СОФИЯ.

ТЕЗИ ПРОГРАМИ ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ВКЛЮЧВАТ:

1. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ВХОДЯЩО НИВО НА ОБУЧАВАЩИТЕ СЕ

2. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ИЗХОДЯЩО НИВО НА ОБУЧАВАЩИТЕ СЕ
3. РЪКОВОДИТЕЛИТЕ НА КУРСОВЕ ЗА ДМК СЕ ЛИЦЕНЗИРАТ ЗА СРОК ОТ 3 (ТРИ) ГОДИНИ ОТ МИНИСТЪРА НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО ПО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НА КОМИСИЯ, ПРЕДСЕДАТЕЛСТВАНА ОТ НАЦИОНАЛНИЯ КОНСУЛТАНТ ПО „ПФ” КЪМ МЗ.
4. ДОПЪЛНИТЕЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ, КОЯТО Е ЦЕНЗ ЗА ДЕЙНОСТ В ОБОСОБЕН КЛОН НА СПЕЦИАЛНОСТТА “ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ”, ПРИДОБИТА В ЧУЖБИНА, СЕ ПРИЗНАВА ПРИ УСЛОВИЕ, ЧЕ ПРОГРАМАТА НА КУРСА СЪОТВЕТСТВА НА ПРОГРАМАТА УТВЪРДЕНА У НАС.

ПРИДОБИТАТА ДМК МОЖЕ ДА БЪДЕ ЦЕНЗ ЗА:

1. ИЗВЪРШВАНЕ НА ДЕЙНОСТИ С ПОВИШЕНА СЛОЖНОСТ, КОИТО НЕ СА ОБОСОБЕНИ КЛОНОВЕ НА СПЕЦИАЛНОСТТА ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ И НЕ СА ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНИ ДЕЙНОСТИ. В ТАКИВА СЛУЧАИ, МИНИМАЛНОТО СУМАРНО ВРЕМЕТРАЕНЕ НА ДМК ПО ЕДНА ТЕМА Е 15 (ПЕТНАДЕСЕТ) РАБОТНИ ДНИ. ПОСТИГАНЕТО НА ТАКАВА ДМК НЕ ПРОМЕНЯ НИВОТО НА ОТГОВОРНОСТ НА СПЕЦИАЛИСТА.
2. ДЕЙНОСТ В ОБОСОБЕНИ КЛОНОВЕ НА СПЕЦИАЛНОСТТА ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ ИЛИ/И ВЪВ ВТОРА ИЛИ ТРЕТА СПЕЦИАЛНОСТ. В ТАКИВА СЛУЧАИ, МИНИМАЛНОТО СУМАРНО ВРЕМЕТРАЕНЕ НА ДМК Е НЕ ПО-МАЛКО ОТ 40 (ЧЕТИРИДЕСЕТ) РАБОТНИ ДНИ ПО ВСЯКА ОТ ИЗИСКУЕМИТЕ ЗА СЪОТВЕТНИЯ ОБОСОБЕН КЛОН ТЕМИ И СЕ РЕГЛАМЕНТИРА ОТ МЗ. НИВОТО НА ОТГОВОРНОСТ НА СПЕЦИАЛИСТ, ПОСТИГНАЛ ВСИЧКИ ИЗИСКУЕМИ ДМК ЗА СЪОТВЕТНИЯ ОБОСОБЕН КЛОН СТАВА
3. УЧАСТИЕ В ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНИ ДЕЙНОСТИ – ВЖ. ПО-ДОЛУ.

ДЕЙНОСТИ, ЗА КОИТО Е НЕОБХОДИМА ДОПЪЛНИТЕЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ
ТОВА СА ОБОСОБЕНИ КЛОНОВЕ НА МЕДИЦИНСКАТА СПЕЦИАЛНОСТ
“ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ, ДЕЙНОСТИ С ПОВИШЕНА СЛОЖНОСТ, БЕЗ
ДА СА ОБОСОБЕНИ КЛОНОВЕ НА СПЕЦИАЛНОСТТА И
ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНИ ДЕЙНОСТИ.

ОБОСОБЕНИ КЛОНОВЕ

ОБОСОБЕНИТЕ КЛОНОВЕ НА СПЕЦИАЛНОСТТА “ПРОФЕСИОНАЛНИ
БОЛЕСТКИ” СЕ УПРАЖНЯВАТ С ПЪЛНА ОТГОВОРНОСТ ОТ СПЕЦИАЛИСТ ПО
ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ С ДОПЪЛНИТЕЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ,
ПРИДОБИТА ПО НЯКОЙ ОТ НАЧИНИТЕ, ОПИСАНИ ПО-ГОРЕ.

СЛЕДВАТ ДЕФИНИЦИИ НА ОБОСОБЕНИТЕ КЛОНОВЕ.

1. ИНТЕРПРЕТАЦИЯ НА ОБРАЗНА ДИАГНОСТИКА - РАЗЧИТАНЕ НА РЕНТГЕНОГРАФИИ, СТ, НРСТ, MRI И ДРУГИ ОБРАЗНИ НАХОДКИ
2. ВЛАДЕЕНЕ НА МЕЖДУНАРОДНАТА РЕНТГЕНОВА КЛАСИФИКАЦИЯ НА ПНЕВМОКОНИОЗИТЕ (ILO'80 ILO'2000) ПРИ ДИАГНОСТИКА НА ПНЕВМОКОНИОЗИТЕ (РЕНТГЕНОВИТЕ НАХОДКИ ОТ БЕЛОДРОБНИТЕ РЕНТГЕНОГРАФИИ СЕ РАЗЧИТАТ ЗАДЪЛЖИТЕЛНО С ПОМОЩТА НА ТАЗИ КЛАСИФИКАЦИЯ).
3. ИНТЕРПРЕТАЦИЯ НА МЕТОДИКА И РАЗЧИТАНЕ НА РЕЗУЛТАТИ ОТ СПИРОМЕТРИЯ

4. **ИНТЕРПРЕТАЦИЯ НА МЕТОДИКА И РАЗЧИТАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ АЛЕРГОЛОГИЧНИ ТЕСТОВЕ (КОЖНИ И БРОНХОПРОВОКАЦИОННИ)**
5. **ИНТЕРПРЕТАЦИЯ НА ДАННИТЕ ОТ ЕЕГ**
6. **ИНТЕРПРЕТАЦИЯ НА ДАННИТЕ ОТ ЕМГ**
7. **ИНТЕРПРЕТАЦИЯ НА ДАННИТЕ ОТ ЕЛЕКТРОКАРДИОГРАФИЯ**
8. **ИНТЕРПРЕТАЦИЯ НА ДАННИТЕ ОТ КРЪВНО-ГАЗОВ АНАЛИЗ**
9. **ИНТЕРПРЕТАЦИЯ НА ДАННИТЕ ОТ ВСИЧКИ ЛАБОРАТОРНИ РЕЗУЛТАТИ**
10. **ИНТЕРПРЕТАЦИЯ НА ДАННИТЕ ОТ ВЕГЕТОЛОГИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ**
11. **ИНТЕРПРЕТАЦИЯ НА ДАННИТЕ ОТ КАПИЛЯРОСКОПИЯ**
12. **ИНТЕРПРЕТАЦИЯ НА ДАННИТЕ ОТ СТУДОВ ПРОВОКАЦИОНЕН ТЕСТ**
13. **ВЛАДЕЕНЕ МЕТОДИКАТА И РАЗЧИТАНЕТО НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ДОПЛЕРОВА СОНОГРАФИЯ**
14. **ИНТЕРПРЕТАЦИЯ НА ДАННИТЕ ОТ ТЕРМИСТОРНА ТЕРМОМЕТРИЯ**
15. **ИНТЕРПРЕТАЦИЯ НА ДАННИТЕ ОТ ПАЛЕСТЕЗИОМЕТРИЯ**
16. **ИНТЕРПРЕТАЦИЯ НА ДАННИТЕ ОТ АЛТЕРНИРАЩА ДИНАМОМЕТРИЯ**
17. **ИНТЕРПРЕТАЦИЯ НА ДАННИТЕ ОТ ЛАЗЕРНА ДОПЛЕРОВА ФЛОУМЕТРИЯ**
18. **ИНТЕРПРЕТАЦИЯ НА ДАННИТЕ ОТ АУДИОМЕТРИЯ (ПРАГОВА И НАДПРАГОВА ТОНАЛНА АУДИОМЕТРИЯ)**
19. **ИНТЕРПРЕТАЦИЯ НА ДАННИТЕ ОТ СЛУХОВИ СТВОЛОВИ ЕВОКИРАНИ ПОТЕНЦИАЛИ (ССЕП)**
20. **ИНТЕРПРЕТАЦИЯ НА ДАННИТЕ ОТ ИМПЕДАНСМЕТРИЯ**
21. **ИНТЕРПРЕТАЦИЯ НА ДАННИТЕ ОТ ОТОНЕВРОЛОГИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ (ЕЛЕКТРОНИСТАГМОГРАФИЯ)**
22. **ИНТЕРПРЕТАЦИЯ НА ДАННИТЕ ОТ РИНОМЕТРИЯ,**
23. **ИНТЕРПРЕТАЦИЯ НА ДАННИТЕ ОТ ОЛФАКТОМЕТРИЯ**
24. **ИНТЕРПРЕТАЦИЯ НА ДАННИТЕ ОТ ГУСТОМЕТРИЯ**

ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНИ ДЕЙНОСТИ

УПРАЖНЯВАНЕ НА ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНА ДЕЙНОСТ ИЗИСКВА ПРАВОСПОСОБНОСТ, УЗАКОНЕНА ЧРЕЗ ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ИЛИ РЕГЛАМЕНТИРАНА ДОПЪЛНИТЕЛНА МЕДИЦИНСКА КВАЛИФИКАЦИЯ (ДМК). ТОВА МОЖЕ ДА ОЗНАЧАВА, ЧЕ:

1. **ЕДИН И СЪЩИ ЧОВЕК Е ПРАВОСПОСОБЕН В ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ БОЛЕСТИ ПЛЮС ЕДНА ИЛИ ПОВЕЧЕ ДРУГИ СПЕЦИАЛНОСТИ.**
2. **ДВАМА ИЛИ ПОВЕЧЕ СПЕЦИАЛИСТИ, ПРИТАЖАВАЩИ СПЕЦИАЛНОСТ ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ И/ИЛИ ДРУГА СПЕЦИАЛНОСТ РАБОТЯТ В ЕКИП.**
3. **СПЕЦИАЛИСТЪТ ПО ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ ДА ИМА ДМК – КУРС ИЛИ ИНДИВИДУАЛНО ОБУЧЕНИЕ С РЕГЛАМЕНТИРАНА ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ В ЛИЦЕНЗИРАНА БАЗА ЗА СЪОТВЕТНАТА СПЕЦИАЛНОСТ ИЛИ МЕТОДИКА.**

СПЕЦИАЛИЗИРАНИ СТРУКТУРИ ПО ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ В СТРАНАТА И НИВА НА КОМПЕТЕНТНОСТ В СТРУКТУРИТЕ ПО ПБ В БЪЛГАРИЯ

В СТРАНАТА РАБОТЯТ БОЛНИЧНИ СТРУКТУРИ (КЛИНИКИ, ОТДЕЛЕНИЯ, СЕКТОРИ ПО ПБ), СТЕПЕНУВАНИ ОТ ВТОРО ДО ЧЕТВЪРТО НИВО НА КОМПЕТЕНТНОСТ НА ОБСЛУЖВАНЕ), ОБЕЗПЕЧЕНИ С МИНИМУМ 2 СПЕЦИАЛИСТИ ПО ПБ.

1. ПРИ ОБСЛУЖВАНЕТО НА ПБ СЕ ОПРЕДЕЛЯТ ТРИ НИВА НА КОМПЕТЕНТНОСТ(2, 3, 4) ЗА УНИВЕРСИТЕТСКИТЕ БОЛНИЧНИ СТРУКТУРИ (КЛИНИКИ, ОТДЕЛЕНИЯ, СЕКТОРИ) ПО ПБ.

КЛАСИФИЦИЯ ПО КОМПЕТЕНТНОСТ ПО ПБ НА БОЛНИЦИТЕ В СТРАНАТА:

1. БРОЙ ЛЕКАРИ СПЕЦИАЛИСТИ ПО ПБ

2. БРОЙ СПЕЦИАЛИСТИ ПО ПБ СЪС СТАЖ СЛЕД ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТТА ПЕТ,

ДЕСЕТ И ПОВЕЧЕ ГОДИНИ

2. БРОЙ ЛЕКАРИ С ПРИТЕЖАВАНИ ВТОРА, ТРЕТА И ДРУГИ СПЕЦИАЛНОСТИ

3. БРОЙ СПЕЦИАЛИСТИ ПО ПБ СЪС СЕРТИФИКАТИ ЗА ДМК

4. ЛЕГЛОВИ ФОНД НА СТРУКТУРАТА ПО ПБ

МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКАТА БАЗА И АПАРАТУРНА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ .

5. ОБЕМ ДЕЙНОСТ И РАЗКРИВАЕМОСТ ПО ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ БОЛЕСТИ

6. ОТЧИТАНЕ ЕФЕКТА ПРИ СКРИНИНГИТЕ ЗА РАННА ДИАГНОСТИКА НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ БОЛЕСТИ В РАЗЛИЧНИ БРАНШОВЕ.

ДОБОЛНИЧНО ОБСЛУЖВАНЕ, СПЕЦИАЛИЗИРАНИ БОЛНИЧНИ СТРУКТУРИ ПО ПБ И НИВА НА КОМПЕТЕНТНОСТ НА БОЛНИЧНИТЕ СТРУКТУРИ

ПРОБЛЕМИТЕ ПО ДИАГНОСТИКАТА, ЛЕЧЕНИЕТО, РАННАТА ДИАГНОСТИКА И НАБЛЮДЕНИЕТО В ОБЛАСТТА НА "ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ" СЕ РЕШАВАТ ПО СЪЩЕСТВО ЕДИНСТВЕНО ОТ СПЕЦИАЛИСТИ С ЦЕНЗ „ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ”.

I - ДОБОЛНИЧНО НИВО. ПРИ СЪМНЕНИЕ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНА БОЛЕСТ ОБЩОПРАКТИКУВАЩИТЕ ЛЕКАРИ, СПЕЦИАЛИСТИТЕ ПО ВЪТРЕШНИ БОЛЕСТИ, ПНЕВМОЛОГИЯ И ФТИЗИАТРИЯ, НЕРВНИ БОЛЕСТИ, УНГ БОЛЕСТИ, КЛИНИЧНА ТОКСИКОЛОГИЯ, ТРУДОВА МЕДИЦИНА И ДРУГИ ОТ ДОБОЛНИЧНАТА И БОЛНИЧНАТА ПОМОЩ НАСОЧВАТ ПАЦИЕНТА ЗА ОКОНЧАТЕЛНА ДИАГНОСТИКА, НАБЛЮДЕНИЕ И ЛЕЧЕНИЕ В СПЕЦИАЛИЗИРАНИТЕ БОЛНИЧНИ СТРУКТУРИ (КЛИНИКИ, ОТДЕЛЕНИЯ, СЕКТОРИ) ПО ПБ.

ФИГ.2. НИВА НА КОМПЕТЕНТНОСТ НА БОЛНИЧНИТЕ УНИВЕРСИТЕТСКИ СТРУКТУРИ ПО ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ

НИВО 4 - повече от пет специалисти по професионални болести с допълнителна квалификация (втора, трета специалност или сертификати за владение на методики) в областта на професионалните болести със стаж в областта десет и повече години

НИВО 2 – двама - пет специалисти по професионални болести с квалификация 5 -9 години с/без допълнителна квалификация

НИВО 1 - Общопрактикуващ лекар или специалист вътрешни болести, пневмология и фтизиатрия, нервни, УНГ болести, клинична токсикология, трудова медицина и др.

II НИВО - клиники (отделения, сектори) по професионални болести в университетски болници, обезпечени с два до пет специалисти по пб с допълнителни квалификации и компетентност за обслужване на лимитиран обем пб.

IV НИВО – болнични структури, разполагащи с повече от пет специалисти по професионални болести с допълнителна втора специалност и сертификати за допълнителна квалификация.

БАЗА, ХИГИЕННИ И ИНСТАЛАЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ, ОБОРУДВАНЕ

БАЗА (клиники, отделения, сектори) по професионални болести към университетски болници

ХИГИЕННИ ИЗИСКВАНИЯ – съгласно приетите от Риокос правила и изисквания на наредбата за акредитация на лечебните заведения

ОБОРУДВАНЕ (апаратура и оборудване, намиращи се в извънболничната помощ и болничните структури) за осъществяване на:

- **ОБРАЗНА ДИАГНОСТИКА НА ДИХАТЕЛНА, НЕРВНА СИСТЕМА, ДРУГИ ВЪТРЕШНИ ОРГАНИ, ЛОР ОРГАНИ, АНАЛИЗАТОРИ И ДРУГИ ПРИ СЪМНЕНИЕ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ (РЕНТГЕНОГРАФИИ, ТОМОГРАФИИ, КОМПЮТЪРТОМОГРАФИИ – СТ, ВИСОКОРАЗРЕШИМА КОМПЮТЪРТОМОГРАФИЯ НА БЕЛИ ДРОБОВЕ - HRCT, MRI, АНГИОГРАФИИ, ИЗОТОПНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ, ЕХОГРАФИИ, ДРУГИ ОБРАЗНИ МЕТОДИ)**
- **ФУНКЦИОНАЛНИ МЕТОДИ НА ИЗСЛЕДВАНЕ НА РАЗЛИЧНИ ОРГАНИ И СИСТЕМИ ПРИ ДИАГНОСТИКА И ЛЕЧЕНИЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ (СПИРОМЕТРИЯ, ЕЛЕКТРОКАРДИОГРАФИЯ, КРЪВНО-ГАЗОВ АНАЛИЗ, ЕЛЕКТОРЕНЦЕФАЛОГРАФИЯ, ЕЛЕКТРОМИОГРАФИЯ, ВЕГЕТОЛОГИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ, КАПИЛЯРОСКОПИЯ, СТУДОВ ПРОВОКАЦИОНЕН ТЕСТ, ДОПЛЕРОВА СОНОГРАФИЯ, ТЕРМИСТОРНА ТЕРМОМЕТРИЯ, АЛТЕРНИРАЩА ДИНАМОМЕТРИЯ, ПАЛЕСТИЗИОМЕТРИЯ, АУДИОМЕТРИЯ – ПРАГОВА И НАДПРАГОВА ТОНАЛНА, СЛУХОВИ СТВОЛОВИ ЕВОКИРАНИ ПОТЕНЦИАЛИ (ССЕП), ИМПЕДАНСМЕТРИЯ, ОТОНЕВРОЛОГИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ, ОЛФАКТОМЕТРИЯ, ГУСТРОМЕТРИЯ, НИСТАГМОГРАФИЯ, РИНОМЕТРИЯ)**

- АЛЕРГОЛОГИЧНИ КОЖНИ И БРОНХОПРОВОКАЦИОННИ ТЕСТОВЕ, АЛЕРГИЧНИ ПРОВОКАЦИОННИ ТЕСТОВЕ ЗА ГОРНИ ДИХАТЕЛНИ ПЪТИЩА
- ХЕМАТОЛОГИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ
- БИОХИМИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ, ВКЛЮЧИТЕЛНО – ЕНЗИМИ
- ХИМИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ
- МИКРОБИОЛОГИЧНИ И СЕРОЛОГИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ НА РАЗЛИЧНИ, БИОЛОГИЧНИ МАТЕРИАЛИ
- ИЗСЛЕДВАНИЯ НА УРИНА

ДОПЪЛНИТЕЛНО (ПО ПРЕЦЕНКА)

- ИНВАЗИВНИ ДИАГНОСТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ ПРИ ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ БЕЛОДРОБНИ БОЛЕСТИ - ФБС, ТТАББ, ТТ, ТС, ТБББ И ДР. С ПОСЛЕДВАЩИ: ХИСТОЛОГИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ, ЦИТОБЛОГИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ, ИМУНОЛОГИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ, МИНЕРОЛОГИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ
- ЕЛЕКТРОННОМИКРОСКОПСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ
- СПЕКТРОФОТОМЕТРИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ
- ДРУГИ НЕИНВАЗИВНИ И ИНВАЗИВНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ.

ИЗИСКВАНИЯ ЗА КОМПЕТЕНТНОСТ НА ПЕРСОНАЛА, ДОПЪЛНИТЕЛНА МЕДИЦИНСКА КВАЛИФИКАЦИЯ И НИВА НА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОТГОВОРНОСТ НА ПЕРСОНАЛА

- СПЕЦИАЛИСТЪТ ПО ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ ПРИТЕЖАВА ШИРОКИ ТЕОРИТИЧНИ И НАУЧНИ ЗНАНИЯ В ОБЛАСТТА НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ БОЛЕСТИ.
- ИМА БОГАТ КЛИНИЧЕН ОПИТ И НЕПРЕКЪСНАТО СЛЕДИ НОВОСТИТЕ ЗА ЕФЕКТИТЕ НА ИЗВЕСТНИ И НОВИ РИСКОВИ ФАКТОРИ ОТ РАБОТНАТА СРЕДА И РАБОТНИЯ ПРОЦЕС ВЪРХУ РАЗЛИЧНИ ОРГАНИ И СИСТЕМИ В ЧОВЕШКИЯ ОРГЪНИЗЪМ.
- В СЪСТОЯНИЕ Е ДА ПРИЛАГА САМОСТОЯТЕЛНО ЗНАНИЯТА СИ В ОБЛАСТТА НА ДИАГНОСТИКА И ЛЕЧЕНИЕТО НА ПБ.
- МОЖЕ ДА ОБУЧАВА И КОНТРОЛИРА РАБОТАТА НА ЛЕКАРИ БЕЗ СПЕЦИАЛНОСТ.
- ПРОГРАМИТЕ ЗА ОБУЧЕНИЕ ПО ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ СА ОСИГУРЕНИ.
- МОЖЕ ДА ОСЪЩЕСТВЯВА ЕКСПЕРТНА ОЦЕНКА НА СЛУЧАИ С ПБ.
- ПРИ ОНКОЛОГИЧНИ БОЛЕСТИ, НЕОБХОДИМОСТ ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИ ИНВАЗИВНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ, ФИЗИОТЕРАПЕВТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ, КОНСУЛТАЦИИ И ДР. СПЕЦИАЛИСТИТЕ ПО ПБ НАСОЧВАТ БОЛНИТЕ КЪМ ДРУГИ СПЕЦИАЛИСТИ, РЕСП. ДРУГИ ЗДРАВНИ СТРУКТУРИ.

УСЛОВИЯ И РЕСУРСИ ЗА ОБУЧЕНИЕ НА СТРУДЕНТИ И СПЕЦИАЛИЗАНТИ ПО ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ ЗА ДА МОГАТ ДА ИЗГРАДЯТ КЛИНИЧНА КОМПЕТЕНТНОСТ В ШИРОКИЯ СПЕКТЪР ОТ БОЛЕСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ БОЛЕСТИ.

СПЕЦИАЛИЗИРАЩИЯТ ПО ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ ТРЯБВА ДА УСВОИ СЛЕДНИТЕ НЕОБХОДИМИ ЗНАНИЯ И УМЕНИЯ ЗА ИЗСЛЕДВАНИЯ И ТЯХНАТА ИНТЕРПРЕТАЦИЯ:

1. **УСВОЯВАНЕ НА АНАТОМО-ФИЗИОЛОГИЧНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ТАРГЕТНИТЕ ОРГАНИ И СИСТЕМИ**
2. **УСВОЯВАНЕ НА ОСНОВНИ НОЗОЛОГИЧНИ ЕДИНИЦИ ОБЩИ БЕЛОДРОБНИ, НЕРВНИ, ОРТОПЕДЕЧНИ, УНГ БОЛЕСТИ, ХРОНИЧНИ ИНТОКСИКАЦИИ И ДРУГИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ОТ РАЗЛИЧНИ ПРОФЕСИОНАЛНИ ФАКТОРИ В РАБОТНАТА СРЕДА И ОТ ТРУДОВИЯ ПРОЦЕС**
3. **КЛИНИЧНА ПОДГОТОВКА ЗА ИНТЕРПРЕТАЦИЯ НА:**
  - **ОБРАЗНИ**
  - **ФУНКЦИОНАЛНИ**
  - **АЛЕРГОЛОГИЧНИ**
  - **ЛАБОРАТОРНИ - ХИМИЧНИ, ХЕМАТОЛОГИЧНИ, БИОХИМИЧНИ, МИКРОБИОЛОГИЧНИ, АЛЕРГОЛОГИЧНИ, ИМУНОЛОГИЧНИ, ЦИТО- И ХИСТОЛОГИЧНИ И ДР. ПАРАКЛИНИЧНИ МЕТОДИ ЗА ДИАГНОСТИКА НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ БОЛЕСТИ.**
  - **СПЕЦИАЛИСТЪТ ПО ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ ТРЯБВА ДА ПРИДОБИЕ ПОЗНАНИЯ В ДРУГИ КЛИНИЧНИ ОБЛАСТИ И ДА РАБОТИ В ТЯСНА ВРЪЗКА СЪС СПЕЦИАЛИСТИТЕ В ТЕЗИ ОБЛАСТИ, КАКТО СЛЕДВА:**
    1. **ПНЕВМОЛОГИЯ И ФТИЗИАТРИЯ**
    2. **НЕВРОЛОГИЯ**
    3. **ОРТОПЕДИЯ**
    4. **УНГ БОЛЕСТИ**
    5. **ХРОНИЧНИ И ОСТРИ ПРОФЕСИОНАЛНИ ОТРАВЯНИЯ**
    6. **ОЧНИ БОЛЕСТИ**
    - **СПЕЦИАЛНОСТТА “ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ” СЕ ПРИДОБИВА ЧРЕЗ ПОЛАГАНЕ НА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА СПЕЦИАЛНОСТ.**
    - **СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПРОГРАМАТА И ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТТА НА ОБУЧЕНИЕТО, ВКЛЮЧИТЕЛНО В ОТДЕЛНИТЕ НАПРАВЛЕНИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ БОЛЕСТИ, СА УТВЪРДЕНИ ОТ МИНИСТЕРСТВОТО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО.**
    - **СПЕЦИАЛИСТЪТ ПО ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ ПОЕМА ВСИЧКИ ОТГОВОРНОСТИ, СВЪРЗАНИ С ДИАГНОСТИЧНО-ЛЕЧЕБНИЯ ПРОЦЕС И ПОДПОМАГА ЕКСПЕРТИЗАТА И РАННАТА ДИАГНОСТИКА В ТАЗИ ОБЛАСТ.**

ДИАГНОСТИЧНИ ВЪЗМОЖНОСТИ

ЛЕЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ, В КОИТО СА СИТУИРАНИ БОЛНИЧНИТЕ СТРУКТУРИ ПО ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ, СЛЕДВА ДА РАЗПОЛАГАТ С АПАРАТУРА ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА СЛЕДНИТЕ ДИАГНОСТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ:

1. **ОБРАЗНА ДИАГНОСТИКА НА ДИХАТЕЛНА, НЕРВНА СИСТЕМА, УНГ ОРГАНИ, ЧЕРНОДРОБНИ, ОЧНИ И ДРУГИ МЕТОДИ ПРИ СУСПЕКЦИЯ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ**
- 1.2. **РЕНТГЕНОГРАФИИ**
- 1.3. **ТОМОГРАФИИ**
- 1.4. **КОМПЮТЪРТОМОГРАФИИ - СТ**
- 1.5. **ВИСОКОРАЗРЕШИМА КОМПЮТЪРТОМОГРАФИЯ НА БЕЛИ ДРОБОВЕ –**
- 1.6. **НРСТ НА БЕЛИ ДРОБОВЕ**
- 1.7. **MRI НА РАЗЛИЧНИ ОРГАНИ И СИСТЕМИ**

1. 8. АНГИОГРАФИИ
1. 9. ИЗОТОПНИ РАДИОЛОГИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ
1. 10. ЕХОГРАФИИ НА РАЗЛИЧНИ ОРГАНИ
1. 11. ДРУГИ ОБРАЗНИ МЕТОДИ
2. ФУНКЦИОНАЛНИ МЕТОДИ НА ИЗСЛЕДВАНЕ НА РАЗЛИЧНИ ОРГАНИ И СИСТЕМИ ПРИ ДИАГНОСТИКА И ЛЕЧЕНИЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ
- 2.2. СПИРОМЕТРИЯ
- 2.3. ЕЛЕКТРОКАРДИОГРАФИЯ
- 2.4. КРЪВНО-ГАЗОВ АНАЛИЗ
- 2.5. ЕЛЕКТОРЕНЦЕФАЛОГРАМА
- 2.6. ЕЛЕКТРОМИОГРАФИЯ
- 2.7. ВЕГЕТОЛОГИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ
- 2.8. КАПИЛЯРОСКОПИЯ
- 2.9. СТУДОВ ПРОВОКАЦИОНЕН ТЕСТ
2. 10. ДОПЛЕРОВА СОНОГРАФИЯ
2. 11. ТЕРМИСТОРНА ТЕРМОМЕТРИЯ
2. 12. АЛТЕРНИРАЩА ДИНАМОМЕТРИЯ
- 2.13. АУДИОМЕТРИЯ – ПРАГОВА И НАДПРАГОВА ТОНАЛНА АУДИОМЕТРИЯ,
- 2.14. СЛУХОВИ И СТВОЛОВИ ЕВОКИРАНИ ПОТЕНЦИАЛИ (ССЕП)
2. 15. ИМПЕДАНСМЕТРИЯ
- 2.16. ОТОНЕВРОЛОГИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ
- 2.17. ОЛФАКТОМЕТРИЯ
- 2.18. ГУСТОМЕТРИЯ
- 2.19. РИНОМЕТРИЯ
- 2.20. АЛЕРГОЛОГИЧНИ КОЖНИ И БРОНХОПРОВОКАЦИОННИ ТЕСТОВЕ И
- 2.21. АЛЕРГИЧНИ ПРОВОКАЦИОННИ ТЕСТОВЕ ЗА ГОРНИ ДИХАТЕЛНИ ПЪТИЩА
- 2.22. ДРУГИ
3. 23. ХЕМАТОЛОГИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ
- 3.24. ИЗСЛЕДВАНИЯ НА УРИНА
3. 25. БИОХИМИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ, ВКЛЮЧИТЕЛНО – ЕНЗИМИ
- 3.26. ХИМИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ
- 3.27. МИКРОБИОЛОГИЧНИ И СЕРОЛОГИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ НА РАЗЛИЧНИ БИОЛОГИЧНИ МАТЕРИАЛИ
4. ИНВАЗИВНИ ДИАГНОСТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ ПРИ ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ БЕЛОДРОБНИ БОЛЕСТИ - ФБС, ТТАББ, ТТ, ТС, ТБББ И ДР. С ПОСЛЕДВАЩИ:
- 4.1. ХИСТОЛОГИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ
- 4.2. ЦИТОБЛОГИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ
- 4.3. ИМУНОЛОГИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ
4. 4. МИНЕРАЛОГИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ
- 4.5. ЕЛЕКТРОННОМИКТОСКОПСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ
- 4.6. СПЕКТРОФОТОМЕТРИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

4.7 ДРУГИ ИНВАЗИВНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ ИЗСЛЕДВАНИЯ

ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

1. РАННО ОТЧИТАНЕ НА ВРЕДНИТЕ ЕФЕКТИ НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ РИСКОВИ ФАКТОРИ ВЪРХУ ЧОВЕШКИЯ ОРГЪНИЗЪМ
2. ПРОФИЛАКТИКА, СКРИНИНГ И НАБЛЮДЕНИЕ НА РИСКОВИТЕ ГРУПИ
3. ПОВИШАВАНЕ РАЗКРИВАЕМОСТТА НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ БОЛЕСТИ ЧРЕЗ КОРЕКТНА,

КОМПЕТЕНТНА И СВОЕВРЕМЕННА ДИАГНОСТИКА ИРАННА ДИАГНОЗА

3. ПОДОБРЯВАНЕ СТАТИСТИКАТА ПО ПБ У НАС, ОТГОВАРЯЩА НА ИЗИСКВАНИЯТА НА ЕП И ЕК .

УЧАСТИЕ НА ДРУГИ МЕДИЦИНСКИ И НЕМЕДИЦИНСКИ СПЕЦИАЛИСТИ, БЕЗ ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ФОРМИРАНЕ НА ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНИ ДЕЙНОСТИ

ЕКИПЪТ ОТ ЛЕКАРИ, ПРИДОБИЛИ СПЕЦИАЛНОСТ "ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ" И СПЕЦИАЛИСТИ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ НЕ Е В СЪСТОЯНИЕ ДА ИЗПЪЛНЯВА КАЧЕСТВЕНО СВОЯТА ВОДЕЩА РОЛЯ В МЕДИЦИНСКИТЕ ГРИЖИ ПРИ ПРОФЕСИОНАЛНО БОЛНИ БЕЗ СЪДЕЙСТВИЕ НА ДРУГИ МЕДИЦИНСКИ СПЕЦИАЛИСТИ, А ИМЕННО:

1. ЛЕКАР С ОСНОВНА СПЕЦИАЛНОСТ "РЕНТГЕНОЛОГИЯ"
2. ЛЕКАР С ОСНОВНА СПЕЦИАЛНОСТ "КЛИНИЧНА МИКРОБИОЛОГИЯ"
3. ЛЕКАР С ОСНОВНА СПЕЦИАЛНОСТ "ПАТОЛОГОАНАТОМИЯ И ЦИТОПАТОЛОГИЯ"
4. ЛЕКАР С ОСНОВНА СПЕЦИАЛНОСТ "КЛИНИЧНА ЛАБОРАТОРИЯ"
5. СПЕЦИАЛИСТИ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ С ОБРАЗОВАТЕЛНА СТЕПЕН „БАКАЛАВЪР” ИЛИ „МАГИСТЪР”.

ОСВЕН ИЗБРОЕНИТЕ МЕДИЦИНСКИ СПЕЦИАЛИСТИ, ЗА КАЧЕСТВЕНО ОКАЗВАНЕ НА МЕДИЦИНСКИ ГРИЖИ В ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ БОЛЕСТИ ПОСТОЯННО ИЛИ ПЕРИОДИЧНО СЕ АНГАЖИРАТ И ДРУГИ СПЕЦИАЛИСТИ, КАКТО СЛЕДВА:

1. СЪС СПЕЦИАЛНОСТИ В РАЗЛИЧНИТЕ ОБЛАСТИ НА "ХИРУРГИЯТА"
2. ЛЕКАРИ СЪС СПЕЦИАЛНОСТИ „ИНТЕНЗИВНО ЛЕЧЕНИЕ
3. ЛЕКАРИ СЪС СПЕЦИАЛНОСТ "ОНКОЛОГИЯ"
4. ЛЕКАРИ СЪС СПЕЦИАЛНОСТ "ФИЗИОТЕРАПИЯ И РЕХАБИЛИТАЦИЯ"
5. ЛЕКАРИ ИЛИ ДРУГИ СПЕЦИАЛИСТИ В ОБЛАСТТА НА КЛИНИЧНИТА ЕПИДЕМИОЛОГИЯ И СТАТИСТИКАТА
6. МАГИСТЪР-ФАРМАЦЕВТИ
7. БИОЛОЗИ СЪС ОБРАЗОВАТЕЛНА СТЕПЕН "БАКАЛАВЪР" ИЛИ "МАГИСТЪР"
8. СОЦИАЛНИ РАБОТНИЦИ С ОБРАЗОВАТЕЛНА СТЕПЕН "БАКАЛАВЪР" ИЛИ "МАГИСТЪР"
9. МЕТОДИСТИ "ЛЕЧЕБНА ФИЗКУЛТУРА"
10. ПОМОЩНИК-ФАРМАЦЕВТИ
11. МАСАЖИСТИ-РЕХАБИЛИТАТОР
12. САНИТАРНИ ИНСПЕКТОРИ

13. ЮРИСТИ.

ЗАБЕЛЕЖКА:

- **В ТОЗИ СТАНДАРТ НЕ СЕ ОБСЪЖДА КВАЛИФИКАЦИЯТА, НЕОБХОДИМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ, КАКТО И ЗА ТЯХНАТА ТЕКУЩА ПОДДРЪЖКА И СПОМАГАТЕЛНИ/ОБСЛУЖВАЩИ ДЕЙНОСТИ.**